

# Laat het islamdebat nu echt van start gaan

» Leo Kwartan

**N**u Hirsi Ali Nederland gaat verlaten, blijft ons land intellectueel verarmd achter. Althans, dat is de indruk die blijkt uit de emotionele steunbetuigingen voor Ayaan in de vaderlandse pers. Superlatieven schieten tekort voor de vrouw die afgelopen jaren het islamdebat heeft gedomineerd. In haar verliest onze natie een persoonlijkheid met het intellectuele kaliber van Jean-Paul Sartre (Leon de Winter in NRC) en het morele gelijk van Anne Frank (Hendrik Jan Schoo in de Volkskrant).

Maar welke bijdrage heeft Hirsi Ali werkelijk aan het islamdebat in Nederland geleverd? Alleen al het stellen van de vraag zal een golf van verontwaardigde afkeuring van de Ayaan-adepten oogsten. Staat hier niet een vrouw die met gevaar voor eigen leven misstanden in de islam aan de kaak stelt? Daarin hebben ze gelijk. Hirsi Ali is intelligent en moedig. En toch denk ik dat ze over tien jaar niet zal worden herinnerd als iemand die bijdroeg aan oplossingen

voor de multiculturele spanningen, maar als degene die deze juist aanwakkerde.

De fanclub van Hirsi Ali haalt namelijk twee begrippen door elkaar. Invloed op het islamdebat is wat anders dan een bijdrage leveren. Hirsi Ali werd niet beroemd als bruggenbouwer, maar om haar keiharde kritiek op de islam. De islam was 'achterlijk' en de profeet Mohammed 'pervers', meende ze.

Hans Janmaat zou tien jaar geleden voor dergelijke uitspraken zijn vervolgd. Te oordelen naar de enorme bijval voor Ayaan moeten we echter concluderen dat de leider van de centrumdemocraten zijn tijd vooruit was. Hirsi Ali is populair omdat ze hardop zegt wat haar fans slechts durven te insinueren.

Het geval Hirsi Ali vestigt de aandacht op een opmerkelijk fenomeen, namelijk de neiging van westerse intelligentsia zich kritiekloos te verbinden met de ketter van de islam. Hirsi Ali past in de traditie van Salman Rushdie, die net als zij nooit zo beroemd was geworden als er geen 'doodvonnis' tegen hem was uitgesproken. Beiden schreven bestsellers en werden geziene studiogasten. En waarom ook niet? We leven in een liberale democratie.

De vergissing die we maken, is dat we hen presenteren als 'moderne moslims', alleen omdat zij net zo denken als wij. In werkelijkheid hebben zij een verstoring van invloed op het islamdebat, omdat hun verkoopcijfers en aanwezigheid in de

---

## Laat een Saoedische imam in Nova Samir A. de oren wassen

---

media omgekeerd evenredig zijn met de steun voor hun ideeën onder moslims.

Met of zonder Hirsi Ali blijft de inhoudelijke kwaliteit van het islamdebat in Nederland pover. Het belangrijkste probleem, de radicalisering onder poldermoslims, wordt niet opgelost door films als *Submission*. Die werken averechts.

Ook de Nederlandse imams bieden weinig soelaas, omdat ze onvoldoende gekwalificeerd zijn of geen grip hebben op de Mohammed B's in dit land. Die

kunnen bij afwezigheid van intellectueel tegenwicht vanuit hun zolderkamertje surfend en chattend het internet afstruinen en hun eigen kinderlijke, maar gevaarlijke jihadideologie formuleren.

Nee, een goed islamdebat heeft behoefte aan religieuze sjeiks die zijn opgewassen tegen de heersende ideeën onder radicale moslimjongeren. Deze mannen zijn niet verbonden aan een denktank in Washington. Ze wonen ook niet in Amsterdam, maar in Damascus of Medina en luisteren naar onbekende namen als Mohammed al-Buti en Radi ibn Hadi al-Madkhali. Ze dragen geen stropdas en ze zijn vast niet Cidi-proof (Centrum voor Informatie en Documentatie Israël), maar het zijn ook weer geen jihadisten en aan hun korankennis hoeft niemand te twifelen. Zij zijn de enigen die de radicale Alleingang van radicale moslims in Europa kunnen afremmen.

Het echte islamdebat gaat pas van start op het moment dat Samir A. tijdens een uitzending van Nova de oren worden gewassen door een Saoedische imam met een hennageverfde baard.

Leo Kwartan is arabist en consultant voor ondernemingen in het Midden-Oosten. [leo.kwartan@wxs.nl](mailto:leo.kwartan@wxs.nl)

